

Anlagd brand i parhus

ANLEDNING TILL UNDERSÖKNINGEN

Brand i parhus. Branden har anlagts genom att minst 25 l bensin hållits ut inne i byggnaden och därefter antänts. Då bensinen antänds skapades en så kraftig tryckökning att delar av husets konstruktion skadades och fönster gick sönder. Stark vind i kombination med ett mycket häftigt brandförlopp gör att branden sprider sig till en friliggande villa som totalförstörs. Dessutom hotade branden att spridas till ytterligare byggnader.

UNDERSÖKNINGEN UTFÖRD AV

Undersökningen gjordes dagen efter branden av kriminalteknikerna LT och JE från Polisen och Hans Lardner, brandinspektör och PN Brandförsvaret. Vid undersökningen deltog dessutom två hundar från polisen som specialiserats på brännbar vätska.

BYGGNADS OCH OMRÅDESBESKRIVNING

Bostadsområde med tvåplans parhus och fristående villor. Området är i huvudsak uppfört under 1993-1994. Alla byggnader inom det aktuella området är byggda med brännbar fasad, obrännbar isolering, invändig gips. Yttertaken är försedda med betongpannor. Betr. parhusen så är dessa brandteknisk avskilda mellan lägenheterna med vägg i brandteknisk klass EI60 från betongplattan till yttertakens undersida. Avstånden mellan husen inom området kan verka små, men de uppfyller de krav som finns i byggreglerna. Kravet innebär att om det är kortare avstånd än 8 m. mellan två byggnader så skall de motstående fasaderna vara utförda med 30 min brandmotstånd. Inom området fanns inget avstånd kortare än 8 m. Det finns inget som tyder på att husen skulle vara felaktigt utförda. Genomgång av ritningar och samråd med byggnadsinspektör från X kommun har skett.

BRANDVATTENFÖRSÖJNING

Brandvattenförsörjningen i området är s.k alternativsystem med större avstånd mellan brandposterna än i normala system. Gångse regler för avstånd mellan brandposter i alternativsystem är 1000 m. Mellan Brandförsvarfsförbund och dess medlemskommun finns ett avtal om att avståndet får vara max 500 m. Alternativsystemet bygger på växelkörning med tankbilar för att klara brandvattenförsörjningen. Dvs. det är inte meningen att slang skall dras från brandpost till släckbil. I det här fallet var avståndet mellan brandplatsen och närmaste brandpost ca. 200 m.

Beskrivning av de aktuella byggnadernas inbördes läge:

Samtliga byggnader har samma adress. I xx anlades branden, huset till höger om xx var sammanbyggt med xx och totalförstördes. Till fasaden på huset till vänster om xx spreds branden men släcktes innan skador uppstod invändigt. Till andra hus till vänster från xx spreds sig branden och huset blev totalskadat. Fasaden på tredje huset till vänster från xx fick kylas för att förhindra brandspridning från den bredvidliggande. Avståndet mellan xx och bredvidliggande huset är 8 m Avståndet mellan xx och det tredje huset till vänster om xx är ca. 25 m.

BESKRIVNING AV HÄNDELSEN:

En man i 22 årsåldern boende i parhuset xx anlägger brand i huset genom att hälla ut ca 25 l bensin inomhus och därefter tända på. Brandförloppet blir explosionsartat och upptäcks därför av många personer i omgivningen som larmar 112.

Mannen som anlade branden har vid förhör berättat följande:

Syftet med att anlägga branden var inte att skada grannhusen utan endast det egna. Han hällde ut tre dunkar bensin (troligen 3x5 l) en

på vinden, en på överplanet och en i bottenplanet. Han trodde inte att detta skulle räcka så han tog sig till en bensinmack och köpte ytterligare bensin i dunkar som hälldes ut inne i huset. (polisens bedömning är att ca. 15 min. gått från att den första bensinen hälldes ut till den sista bensinen hälldes ut och antändes. Bla. har kontroller gjorts av vilken tid bensinen inhandlades och hur lång tid det tar att åka till och från macken.)

Eftersom hans avsikt inte var att antända något annat hus än det egna och inte heller att någon människa skulle komma till skada, så gick han runt grannhuset och tittade in genom fönstren för att se att ingen var hemma. Då han inte såg någon förutsatte han att ingen var hemma. Detta stämde dock ej. Han antände sedan bensinen genom att ställa sig bakom ytterdörren och slänga in en tändsticka. Han trodde att bensinen skulle brinna sakta i en sträng på golvet så som han sett på TV, men i stället blev det en explosion som tryckte upp dörren så att han flög bakåt och skadade sig. När han fick se vad som hänt sprang han ut och över vägen där han med sin mobiltelefon larmade 112.

Kvinnan som bodde i grannhuset har i förhör berättat:

Hon var hemma med sina två små barn som låg på övervåningen och sov middag. Hon kände bensinlukt men förstod inte var den kom ifrån. Plötsligt inträffar en explosion men hon tror inte att det egna huset är skadat så hon springer upp på övervåningen och tar sina barn och springer ut ur huset. Det beslutet räddade utan tvekan barnens liv eftersom brandspridningen till grannhuset blev följden av explosionen.

I hus till vänster om xx:

I hus till vänster om xx som består av två lägenheter befanns sig en äldre kvinna. Hon tog sig ut själv så snart hon upptäckte branden.

I andra hus till vänster om xx:

Den villa som blev totalskadad låg en tonåring och sov. Han vaknade av det oväsen som branden och brandsläckningsarbetet medförde och kunde ta sig ut oskadad.

Larm inkommer till brandförsvaret via SOS xx-xx-xx kl. 14.13.30: Vid brandförsvarets framkomst kl.14.21 rasar en våldsam brand i parhuset xx, brandspridning har skett till grannhuset och carporten som är sammanbyggd med xx är övertänd. Den starka vinden gör att brandspridning till fasaden på huset till vänster är nära. Det stora rökmolnet gör att området inte går att överblicka. Första styrka på plats består av släckbil och höjdfordon men ingen tankbil. Detta bland annat beroende på att en tankbil befann sig vid en skogsbrand som var under avveckling. Dessutom uppstod misstag vid utlarmningen som gjorde att tankbilar ej larmades till platsen direkt.

Räddningsledaren fick i ett tidigt skede veta att de personer som befann sig i grannhuset hade utrymt. Han fick även information om att personerna i huset till vänster utrymt.

I inledningskedet av släckinsatsen var inriktningen följande: Dämpa branden i xx för att få bort strålningsvärme och spridningsrisk, släcka branden i grannhuset och sätta grannhuset under övertryck för att hindra rökspridning dit samt att kyla fasaden och takfoten på huset till vänster.

Insatsen fördröjdes av flera slangbrott pga den stora mängden glassplitter från explosionen. Dessutom tog det lång tid att säkerställa vattenförsörjningen via brandpost. När första förstärkande släckbil kom fram upptäcktes att det i hus andra huset till vänster var fullt utvecklad vindsbrand.

UNDERSÖKNINGEN:

Undersökningen gjordes dagen efter branden, dvs. yy-yy-yy på förmiddagen. I samband med branden greps den man som anlagt

branden. Vid gripandet omhändertogs mannens kläder och sändes till SKL. Mannen har för polisen i grova drag beskrivit hur han anlagt branden. Syftet med undersökningen var därför att fastställa om hans uppgifter stämde. Dvs. hade bensin använts. Undersökningen började med att vi (polis och undertecknade) blev inbjudna till en granne. Det visade sig att grannen hade filmat större delen av brandförloppet i parhuset. Filmen visade inte brandstarten men började endast någon minut senare. På filmen syntes även den man som anlagt branden när han gick fram och tillbaka framför kameran. Därefter påbörjades undersökningen i hus xx. De två hundar som specialiserats på brännbar vätska markerade inledningsvis inte. Efter det första försöket med hundarna så användes en grävmaskin som rakade bort delar av brandresterna. Efter detta släpptes hundarna ut igen och markerade då för brännbar vätska i stort sett över hela den undersökningsbara ytan. På de kläder som omhändertagits från mannen konstaterades rester av bensin. Vid samtal med boende i området framkom att människor fanns hemma i grannhuset, samt i hus bredvid, och i två nästbredvidliggande husen. Dessa har lyckats ta sig ut utan att få några skador.

Spridningsrisk:

Polisen begärde i ett tidigt skede ett sakkunnigutlåtande.

Slutsats:

Sonen till ägaren av parhuset xx har genom att hålla ut bensin inne i byggnaden och tänt på orsakat branden. Det våldsamma brandförloppet/explosionen gjorde att branden direkt spred sig till parhusets grannlägenhet. Stark vind 12-13 m/sek gjorde att branden via strålningsvärme och flygbränder spreds till hus 110 som totalskadades. Branden hotade att spridas till flera byggnader, men dessa kunde räddas av brandförsvarets insats trots att den fördröjdes pga. problem med vattenförsörjningen och att felaktiga styrkor utan tankbilar larmades ut i inledningsskedet. Flygbränder skadade växter inom ett stort område i vindriktningen.

ERFARENHETER:

Dagarna efter branden florerade en mängd rykten bland de boende i området. Här är några exempel:

- Vattenförsörjningen blev fördröjd för brandförsvaret därför att kommunen asfalterat över brandposterna i området.
- SOS förstod inte allvaret i larmet och därför larmade man bara två brandbilar.
- Killen som tände på försökte tillverka raketer som inte ville fungera, därför tog han bensin till hjälp. Det var en av hans misslyckade raketer som tände på andra huset till vänster.
- X kommun är snålt mot brandkåren och lägger pengar på fula rondeller i stället för på brandkåren.
- X kommun bryter mot reglerna vid bygglov så att byggnaderna kommer för nära varandra. Därför kunde branden sprida sig.

Det här var ingen normal brand. Vid ett långsammare/normalare brandförlopp räcker brandförsvarets ordinarie styrkor och rutiner till. Vid det här tillfället gjorde det extrema brandförloppet och den starka vinden att brandförsvaret direkt hamnade i ett allvarligt underläge. Detta påverkades negativt av bristande kunskaper om alternativområden primärt hos SSRC (X-S-stad Räddnings Central) men även hos operativa befäl. Stationsbyten pga. övningar och en mindre skogsbrand påverkade även det negativt. SRB har analyserat de faktorer som negativt påverkade utgången av branden. Här är några av de erfarenheter som kommer att leda till förbättringar:

- Kunskap om rutiner för utlarmning inom alternativområden måste stärkas hos SSRC, men även hos operativa befäl
- Brandpostkartor har under senare år mer eller mindre försvunnit från fordonen då man förlitat sig till information från SSRC . Uppdaterat kartmaterial måste finnas i SSRC och i fordon (Digitalt och på papper.)
- Vid stationsbyten skall ordinarie funktionalitet vad gäller fordon beaktas, till exempel bör en tankbil bytas mot en tankbil.

Förslag:

SRB's kommunansvariga (en person som ansvarar för alla kommunkontakter finns för var och en av brandförsvarsförbundets 6 medlemskommuner) har kontaktat alla våra medlemskommuner för att starta en dialog om de stora förändringar i brandpostnäten och kartsystemen som pågår. Det bör nämnas att på den analoga tiden fanns mycket väl utvecklade rutiner för uppdatering och användandet av brandpostkartor både hos kommunerna och hos SRB. I den digitala nutiden har det visat sig komplicerat att sköta detta då alla har olika system och mottagaren därför inte kan hantera problemet.

Åtgärder:

Under pågående släckningsarbete larmades X kommuns Posomgrupp. Några ur Posomgruppen ordnade en mötesplats i en närliggande barnstuga dit de boende kunde vända sig för olika typer av hjälp. Brandförsvaret i samarbete med X kommun kallade de boende i område till ett informationsmöte om händelsen för att lämna saklig information och för att avliva alla felaktiga rykten som var i omlopp. Ca 35 personer hade hörsammat inbjudan.

Följande punkter fanns på dagordningen:

- Byggregler för småhus inom området
- Hur är brandvattenförsörjningen ordnad
- Händelseförloppet och insatsen
- Efter insatsen

Mötet blev lyckat och den kritik mot brandförsvarets insats som vi hade förväntat oss och som även varit berättigad, uteblev i stort sett helt.

Olycksutredning: pågår

Brandanläggaren: åtalades för grov mordbrand och dömdes till någon form av psykiatrisk vård.